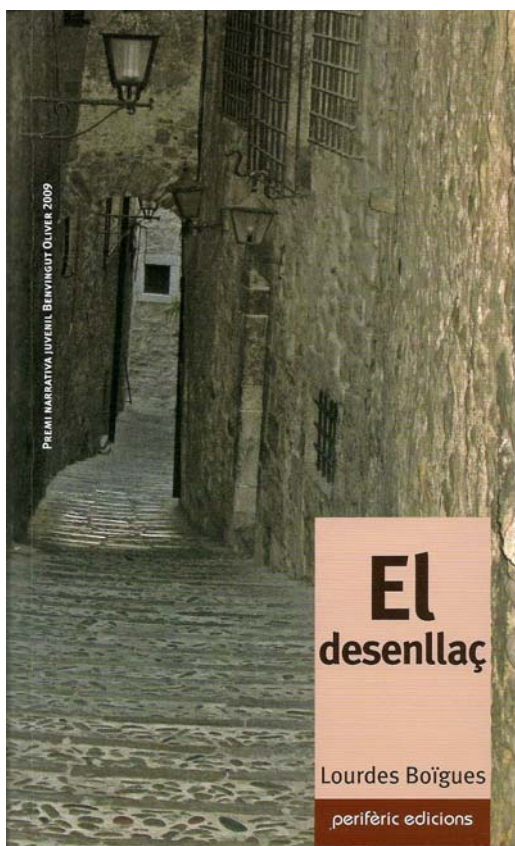

Guies de lectura Perifèric Edicions

El desenllaç

Autora: Lourdes Boïgues

Guia a càrrec de Mercè Climent i Payà

L'autora

Lourdes Boïgues nasqué a Simat de la Valldigna l'any 1968, a la comarca de La Safor. És llicenciada en Dret per la Universitat de València, però el que més li agrada és escriure i llegir, de fet es confessa lectora compulsiva. Pel que fa a l'afer d'escriure començà a picar-li el cuquet quan només tenia vuit anys. Als quinze guanyà el seu primer premi literari, convocat per l'institut on estudiava, cosa que l'esperonà a continuar en l'ofici d'ajuntar paraules i crear històries.

Amb la seua creativitat ha publicat obres per a infants i joves que li han valgut alguns premis. De fet, Boïgues té quasi tants premis com novel·les publicades. Alguns d'ells són el 16è Premi Carmesina de Literatura Infantil amb *La taverna del bandoler* (Ed. Bullent); el 27è Premi Enric Valor de literatura juvenil amb *El secret de Caterina Cremec* (Ed. Bullent), amb aquesta obra també quedà finalista en el 13é Premi Protagonista Jove; el XIII Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre de l'any 2008 amb *La mascota que no existia* (Ed. Bromera); i amb el llibre que ara ens ocupa, *El desenllaç* (Ed. Perifèric) ha sigut guardonada amb el Premi Benvingut Oliver de narrativa juvenil 2009. Altres obres publicades per l'autora són *Estel estel·lar* (Ed. Bullent) i *Una iguana al monestir* (Ed. Brosquil) També ha publicat diferents contes, com ara *El mosquit Aristòtil* o *Viatgers*.

Boïgues és especialista a crear històries que combinen magistralment les aventures, el misteri i, en moltes ocasions, la fantasia; amb un tremp literari de moltíssima dignitat alhora que aconsegueix un ritme narratiu àgil i fresc que enganxa el lector des de les primeres pàgines.

Argument

Dies després de l'enèsim soterrar d'un infant de la família, Beatriu Pardo rep un missatge anònim anunciant el destí tràgic d'algú molt pròxim a ella. A partir d'aquest moment la seua vida ja no serà la mateixa i no tindrà més opció que endinsar-se en les arrels familiars fins remuntar-se al segle XVI. Serà l'oportunitat de resoldre tots els enigmes que l'envolten a ella i als seus parents, com ara la mort de tants xiquets de manera estranya, les nombroses relacions de consanguinitat, el gran nombre de naixements, les converses a cau d'orella a esquena d'ella...

Coneixerà, a més a més, el moment històric en què molts jueus foren expulsats de les seues terres i d'altres, que es veieren obligats a convertir-se al cristianisme, sofriren la persecució contínua i opressora de la Inquisició; així com l'apassionant història de Margarida Sabater que lluità de manera incansable per alliberar-se d'unes cadenes que la mantenien captiva en una societat fortament marcada pel pes de la religió.

Una història apassionant plena de misteris i intrigues, de trobades i desavinences, d'amor i odi. Una història que conté dues trames que s'entrellacen per desvetllar un misteri que dura quasi cinc-cents anys. Una història plena d'història –la de finals del segle XV i principis del XVI–, de costums i de literatura.

Interés formatiu i temàtic

El desenllaç és una novel·la adreçada als joves, plena de misteri i emoció, d'amor i odi, de persecucions i trobades. En ella es barregen els personatges de dues èpoques diferents: l'actual i la del segle XVI, la qual cosa permet a l'autora recrear la societat d'aquesta última, parant especial interès a la persecució que sofriren els jueus i els cristians nous per part de la Inquisició. A més a més, queden reflectits fets històrics molt importants com ara l'expulsió dels jueus en l'any 1492, l'expulsió dels moriscos en 1609, les onades de pesta que sacsejaren

la població de València dels anys 1508 i 1519, o el desbordament del riu Túria que provocà grans danys a la ciutat en 1517.

Així mateix, el llibre està replet de referències literàries (Isabel de Villena, Quevedo, Marqués de Santillna, Josep Piera...); i més encara, la vida i l'obra dels poetes catalans medievals Ausiàs March i Lluís Vives tindran important rellevància en l'explicació dels fets.

La cultura i costums de les tres religions majoritàries: cristiana, musulmana i jueva també estaran presents al llarg de tota la novel·la; així com els valors de l'amistat, la lleialtat a la família, la convivència entre diferents cultures i l'amor.

I tot encabit en una història perfectament travada i ben estructurada, amb un tremp literari de moltíssima dignitat i un ritme narratiu àgil i fresc. Les dues trames que transcorren en paral·lel estan plenes d'acció i enganxen fàcilment el lector model, qui es veu impel·lit a resseguir els fets fins al desenllaç; la qual cosa proporcionarà una agradable estona de lectura.

Activitats prèvies a la lectura

1. Abans de començar la lectura de la novel·la *El desenllaç* ompli la fitxa de lectura. Quan hages acabat el llibre torna-hi i completa els apartats corresponents a gènere, personatges principals i argument.

FITXA DE LECTURA

- **Títol de l'obra:**
- **Autor/a:**
- **Editorial:**
- **Col·lecció:** **Número:**
- **Any publicació:** **Edició:**
- **Gènere:**
- **Personatge/s principal/s:**
.....
- **Breu argument:**
.....
.....
.....
.....

2. A l'hora de comprar un llibre és molt important una bona portada, és a dir, un títol suggeridor i una il·lustració que impacte, tant en imatge com en color. Observa aquests aspectes i digues si t'agraden, i després intenta predir a quin gènere pertany la novel·la que tens al davant. Per què?

3. Què creus que representa la portada de la novel·la? Fixa't bé en aspectes com l'estretor del carrer, la manca de llum, les reixes als finestrons, la porta, l'empedrat de les parets o les llambordes del terra.
4. Para esment altra vegada al títol: *El desenllaç*. Llegint l'argument que apareix al darrere del llibre, què creus que pot voler expressar l'autora amb aquest títol tan suggeridor?
5. En el fragment de la contraportada es fa referència a un moment històric molt important ocorregut al segle XVI: la persecució incansable de jueus conversos per part de la Inquisició. Abans d'endinsar-te en la lectura d'aquest llibre et proposem que anotes cinc coses que sàpigues sobre els jueus sense consultar cap tipus de material.

Una vegada escrit es llegiran en veu alta totes les aportacions a classe, d'aquesta manera encetareu l'obra amb els mateixos coneixements pel que fa a aquesta cultura / religió.

Activitats durant la lectura

Acció

1. En aquesta novel·la es combinen dues trames, una que abasta els fets del present i una altra que ve d'un temps més antic, concretament el segle XVI. De quina manera l'autora combina ambdues trames? En quin capítol es troben les dues? Són complementàries o independents? Quina relació hi mantenen?
2. Per què fugen Josep, el sabater de Morvedre i la seua filla Margarida del seu poble natal? On viuran cadascun a partir d'aquest moment? Quin objecte li dóna Josep a Margarida quan s'acomiaça d'ella? Quin significat té?

3. Amb quin objectiu Joel March, l'estudiant nord-americà, s'estableix a casa de Jaume Pardo, el pare de Beatriu?
4. Quan encara és una xiqueta Margarida Sabater es baralla amb l'única amiga que té, Ximena Barba. Quina és la causa? Quines seran les conseqüències posteriors? Com acabarà aquest episodi?
5. Què hi ha escrit en la carta misteriosa que rep Beatriu? Qui penses que li l'ha enviada? Remunta't a l'eix del passat i digues qui llança per primera vegada el malefici que condemna durant quasi cinc-cents anys la família de Beatriu. A qui anava dirigida i per què?
6. Beatriu elabora una llista de sospitosos que han pogut escriure aquest missatge. Quines persones la conformen? Què li incita a sospitar de cadascun d'ells?
7. Quina relació mantenen Margarida Sabater i Joan Martí al principi? Quina és la relació que tindran ambdós quan Margarida ha deixat el món de la infantesa?
8. Quins fets succeeixen en la festa celebrada després de la collita de pomes perquè Margarida decidisca tornar-se'n a Morvedre. Qui la fa canviar de parer? Com?
9. Com actua Isabel Ramírez, la dona de Josep Martí, quan s'assabenta de la relació que manté el seu home amb Margarida? Què li reserva el destí quan duu a terme el aquest pla?
10. Quins són els passos que segueix Margarida després de la mort del seu fill? Quines persones li presten ajuda? On s'estableix definitivament?
11. Qui resulta ser el responsable que Joel i Beatriu es troben vivint i treballant sota el mateix sostre? Per què creus que ho fa? Aconsegueix finalment el seu objectiu?

L'estructura i l'ordre de la novel·la

1. El **narrador** és qui conta la història, i per fer-ho adopta un determinat punt de vista i diferents tècniques narratives (maneres de contar). Pot trobar-se fora de la història i, per tant, utilitzar la tercera persona; o pot coincidir amb algun dels personatges que, d'alguna manera, viuen els fets i utilitzar així la primera persona.

A. Quan el narrador es troba fora de la història s'anomena **narrador extern**. Pot ser de diverses classes:

- Omniscient: És potser el tipus de narrador extern més conegut. El narrador conta la història com si es tractara d'un déu que tot ho veu i tot ho sap, fins i tot els pensaments més íntims dels personatges.
- Observador exterior: El narrador veu els fets com si fóra una càmera de cinema, sense entrar en la descripció dels pensaments o les motivacions ocultes dels personatges.
- Editor: Quan actua com si haguera trobat el relat escrit o li l'hagueren contat, i ell es limita a donar-lo a conèixer. L'excusa del document trobat serveix per donar major veracitat i autenticitat a allò que es conta. Aquest tipus de narrador no suplanta al narrador de la història del "document" que ha trobat i que reproduceix.

B. Si el narrador conta la història en primera persona, parlem de **narrador intern**. Aquest narrador pot coincidir amb:

- Narrador protagonista: El / la protagonista de la història.
- Narrador secundari: Altre personatge de menor importància.
- Narrador polifònic: Diversos personatges que alternen les veus (en aquest cas, la visió plural que es dona s'acosta a l'omnisciència).
- Narrador testimoni: Conta els fets perquè els coneix, però no hi ha participat.

Atesa l'anterior explicació, digues quin tipus de narrador hi ha en la novel·la *El desenllaç* i busca un parell de paràgrafs que ho demostren.

Nota: Fixa't que en la novel·la hi ha dues trames paral·leles, i que és possible que el tipus de narrador no siga el mateix en les dues parts.

2. Les tres variables textuais o procediments narratius que utilitza un autor a l'hora de desenvolupar la seua obra són:

- La **narració**: exposa els fets i els esdeveniments de manera dinàmica; per tant predomina l'acció, els arguments són més àgils i els fets s'esdevenen amb major rapidesa.
- La **descripció**: caracteritza els personatges i els diversos elements que ambienten la història (objectes, paisatges, impressions, estats d'ànim...). Suposa una aturada en la narració.
- El **diàleg**: introdueix la veu dels personatges, és la transcripció de les converses que mantenen entre ells. Amb ells l'obra adquireix major verisme i el lector sent més propera la història.

La narració, el diàleg i la descripció es poden combinar de maneres diverses i cada obra o cada fragment pot ser redactat amb un procediment diferent, en funció dels interessos i objectius de l'autor i de l'obra. Localitza en la novel·la un paràgraf per a cadascun dels tres enfocaments textuais.

Temps i espai

1. Ja hem dit que en la novel·la conviuen dues trames que a partir d'un moment es troben. Cada trama s'ambienta en un temps històric ben diferent. Podries dir quin és en cada cas?
2. Quines diferències més importants queden de manifest en la novel·la entre la societat d'un temps i la de l'altre? Trobes que hi ha algun aspecte negatiu que, malgrat el temps que ha transcorregut, s'ha mantingut inamovible.

3. Explica en quines ciutats transcorren els fets principals que es narren en aquesta novel·la i a continuació emplena la següent taula:

TEMPS	ESCENARIS	FETS PRINCIPALS
Passat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ▪ ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ▪ ▪
Present	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ▪ ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ▪ ▪

4. En quins llocs vivien els jueus a l'Edat Mitjana? Estaven aquestes zones integrades de manera natural en la resta de la ciutat? Explica com eren aquests llocs i quines característiques tenien.

Els personatges

1. A continuació et donem una llista amb alguns personatges que apareixen al llarg de la novel·la perquè els col·loques en la columna corresponent (eix del passat o eix del present).

Personatges: Amanda, Beatriu Pardo, Cecília, Joan Martí, Joel March, Josep Sabater, Isabel Ramírez, Jaume Pardo, la tia Carme, Margarida Sabater, Samira, Tarik, Ximena Barba.

EIX DEL PASSAT (SEGLES XV-XVI)	EIX DEL PRESENT (SEGLE XXI)

Una vegada els tingues classificats explica si existeix alguna relació de parentesc entre els personatges, com ara pare-fill, germans, marit-muller, avantpassats llunyans, etc.

2. Quin és el personatge/s principal/s de la història corresponent a l'eix temporal del passat. Elabora una breu descripció d'aquest, on contemples tant l'aspecte físic com el psicològic.
3. Quin és el personatge principal de la història corresponent a l'actualitat. Elabora també una breu descripció d'ell, on contemples tant l'aspecte físic com el psicològic.
4. Amb quin personatge t'has sentit més identificat pel que fa a l'actitud vital, els pensaments, les frustracions, etc. Per què? Quines diferències trobes que hi ha entre eixe personatge i tu?
5. Tot seguit et proposem una taula amb alguns personatges que apareixen al llarg de la novel·la perquè la completes amb tres adjectius qualificatius que penses que se'ls adiuen.

PERSONATGE	ADJECTIU 1	ADJECTIU 2	ADJECTIU 3
Beatriu			
Margarida Sabater			
Josep, sabater de Morvedre			
Joel March			
Joan Martí			
Jaume Pardo			
Isabel Ramírez			
Samira			

6. Quins aspectes destacades de la família de Beatriu que la fan especial davant d'altres famílies? Per què creus que ella decideix viure amb una tia després de la mort de sa mare en comptes de fer-ho amb son pare i els seus germans?

7. El llibre de família inclou el nom dels dos cònjuges més el nom dels fills. Quants membres, per tant, conformen el de família de Beatriu (incloent-la a ella)? Escribeu el nom de cadascun d'ells.
8. Joel March és un estudiant nord-americà que està interessat en buscar els seus orígens i elaborar així l'arbre genealògic. Quins personatges que apareixen en la trama del passat són avantpassats seus? I de Beatriu? Quines relacions existeixen entre aquests personatges que acabes de citar.
9. Intenta esbossar l'arbre genealògic de la família de Beatriu on s'incloguen els avantpassats que vivien al segle XVI i els de l'actualitat. Fes el mateix amb el de la família de Joel. (Al final d'aquesta guia trobaràs un model d'arbre genealògic que pots utilitzar).

Activitats per a després de la lectura

Ara, una vegada has acabat de llegir la novel·la, és el moment de plantejar-te preguntes i activitats al voltant d'ella que segurament et permetran analitzar-la d'una altra manera i traure-li més profit.

1. Recupera la fitxa de lectura que havies fet abans de la lectura i emplena els apartats corresponent a l'argument, als personatges i al gènere.
2. Explica per què l'autora ha escollit el títol *El desenllaç* per a la novel·la.
3. Et proposem una activitat ben creativa: imagina que ets editor i Lourdes Boïgues t'ha enviat el manuscrit d'aquest llibre, però sense títol. Inventa'n un de diferent i proposa als de maquetació una altra idea per a la fotografia de la portada. Per ajudar-te observa que molts títols de novel·la consten d'un sintagma nominal, de vegades acompanyats per un complement nominal (Ex. *Camí d'amor*, *Anatomia d'un assassinat*, *La mosca*...).
4. Continua jugant que ets editor i que tens interès a publicar la segona part d'*El desenllaç*. Vols assegurar-te que el llibre es vendrà molt bé i per això

suggereixes a l'autora una continuació interessant. Quin podria ser l'argument? Quins personatges de l'obra apareixerien de bell nou en aquesta segona part fictícia? Si hagueres de triar el títol per aquesta segona part, quin li posaries?

5. Generalment una narració la podem estructurar en tres parts:

- **Introducció** o plantejament (situació inicial): és la part inicial del relat que subministra els antecedents necessaris perquè el lector compregui el relat de forma íntegra. Es presenta el tema, els personatges, les propietats del temps i del lloc.
- **Nus**: En aquesta part es desenvolupen els esdeveniments. Es produeix una complicació que modifica l'estat precedent i desencadena el relat. El moment més interessant de la successió de fets constitueix el clímax. Sol ser la part més extensa del relat.
- **Desenllaç** (resolució): És la part final del relat; on se solucionen els problemes i on s'estableix un estat nou i diferent del primer.

Identifica-les a *El desenllaç*.

6. Després d'explicar en l'apartat anterior quin és el desenllaç (final) d'aquesta història digues si t'ha agradat o no? Per què? Proposa'n un altre de diferent.

7. Cal no confondre el concepte del tema amb el d'argument. Si el tema és l'assumpte, la matèria o el motiu del text, narració o novel·la; l'argument es correspon amb el seu desenvolupament. Per a delimitar el tema hem de preguntar-nos quina és la idea bàsica que ha volgut transmetre l'autor del text; en canvi, per a trobar l'argument simplement hem de contestar a la pregunta: què ocorre?

Trobar l'argument, per tant, és seleccionar les accions o esdeveniments essencials i reduir la seua extensió conservant els elements més importants. L'argument pot desenvolupar-se en 1 o 2 paràgrafs. Ara bé, si de l'argument eliminem tots els detalls i definim la intenció de l'autor, allò

que vol dir en escriure el text, estarem extraient el tema. Aquest ha de ser breu i concís, es reduirà a 1 o 2 frases.

Tenint en compte totes les explicacions que et donem, tria un parell de capítols (un de la trama del passat i l'altre de la trama actual) i intenta extraure'n el tema i elaborar l'argument.

8. Quina és la sensació que t'ha quedat després de llegir el llibre? T'ha agradat? Per què? Què hauries canviat, eliminat o afegit en aquest llibre?
9. Si hagueres de recomanar aquesta novel·la a un amic, què li explicaries sobre ella?

Activitats de recerca per a després de la lectura

Les activitats de recerca que proposem a continuació t'ajudaran a entendre millor la novel·la. A més a més, et serviran per aprendre alguns aspectes importants de la llengua, que possiblement t'han passat per alt.

A. TREBALL DE LLENGUA

Aquesta novel·la destaca per l'ús d'una llengua culta i àgil al mateix temps. L'autora emprà un lèxic ric i utilitza sovint locucions i frases fetes. D'aquesta manera dona vigor al text i augmenta els recursos lingüístics del lector.

Lèxic ric

Et proposem una llista de paraules –que pots ampliar si ho consideres oportú– perquè busques aquelles que desconegues al diccionari i així ampliaràs el teu lèxic i milloraràs els teus escrits:

A: acoquinar, afalagar, aljama, àmfora, apaivagar, apòstata, argelaga, arna, arranjar, atzucac. **B:** bassiol, batlle, bocamoll, bonegar. **C:** calitja, call, castrense, combregar, cràpula. **D:** dot, dringar. **E:** eixebrat, embadocar, empaitar, empolinat, endogàmia, ennuegar, esbalair-se, esbatanar, esbufegar, escanyat, esquinçat, esvalotat, extremunció. **F:** fitar, fujetejar. **G:** gambada, garbuix, golafreria, guetto. **LI:** lletania. **M:** mormolar. **P:** palafrener, pantagruèlic, panteixar, pantomina, pogrom. **Q:** quimera. **R:** rafal, rinxolat. **S:** sanglot, sarró, sefardita, sempitern, sepeli, serafí, sorneguera. **T:** talp, temples, tentinejar, tovalló. **V:** vilipendiat. **X:** xafarderia, xarrupar, xerric.

Locucions i frases fetes

A continuació t'oferim una llista amb locucions i frases fetes emprades per l'autora al llarg de la novel·la. De ben cert en sabràs el significat d'algunes, però et trobaràs amb d'altres que desconeixes. Et proposem que busques el significat de cadascuna d'elles i completes la següent taula:

EXPRESSIONS I FRASES FETES	SIGNIFICAT
1. de bestreta	
2. girar cua	
3. de bat a bat	
4. perdre els estreps	
5. de bon grat	
6. acotar el cap	
7. escampar la boira	
8. fer figa	
9. fil per randa	
10. fer-se creus	
11. més content que un gínjol	
12. no badar boca	
13. de gom a gom	
14. anar-se'n en orris	
15. a corre-cuita	
16. de fit a fit	
17. d'esma	
18. a les palpentres	
19. estar a l'aguait	
20. anar a l'encalç	

Per acabar amb l'apartat relacionat amb els treballs de llengua tria de la taula anterior cinc locucions o frases fetes i elabora un text d'unes 150 paraules en què les inseresques de manera natural.

B. TREBALL D'HISTÒRIA

El component històric d'aquesta novel·la juga un paper molt important, no sols perquè ens mostra les arrels dels personatges de l'actualitat i els orígens de la maledicció que els persegueix; sinó perquè nodreix el lector de coneixements històrics i de cultura general.

Tot seguit et proposem tres temes històrics tractats en la novel·la perquè els amplies utilitzant enciclopèdies, llibres d'història, internet o d'altres eines que consideres oportunes; així de segur que aprendràs bona cosa d'història i comprendràs millor la novel·la.

❖ *La Inquisició*

Al llarg de la novel·la s'explica com molts jueus conversos foren perseguits per la Inquisició, la qual cosa els obligava a abandonar les seues terres. Algunes vegades eren condemnats a morir en la foguera, únicament per creure en una altra religió. De ben segur que n'has sentit parlar, però exactament en quina època, on i per què va ser creada? Quins eren els seus objectius i com actuava? En quin any fou definitivament abolida? Quina opinió et mereix aquesta "Institució"?

❖ *Expulsió dels jueus*

La història de Margarida Sabater comença, si fa no fa, l'any 1492, data tràgica per als jueus que vivien a Espanya ja que es decretà la seua expulsió del territori. Quins reis foren els ordenants d'aquest decret? Quins països europeus expulsaren també de les seues terres el poble jueu? Ordena'ls cronològicament. Quines foren les conseqüències principals d'aquesta expulsió massiva per a la Península? Quina solució els quedava a aquestes persones si volien continuar vivint als seus pobles?

❖ **Expulsió dels musulmans**

La religió musulmana també està contemplada en aquesta novel·la, sobretot a través dels pensaments, records i coneixements de Samira, una jove que no vol abandonar les arrels del seu poble però que s'integra perfectament en la terra que l'acull. En la novel·la també es fa referència a la data en què foren expulsats d'Espanya els musulmans. Quina data és aquesta? Des de quin temps els pobles musulmans ocuparen el territori espanyol? Quants anys, per tant, durà el domini àrab en terres espanyoles? Quin rei fou l'encarregat d'elaborar el decret pel qual tots els moriscs havien d'abandonar la Península? Quines terres es veieren més afectades per aquest decret? Quines foren les principals conseqüències?

C. TREBALL DE LITERATURA

❖ **Ausiàs March i Lluís Vives.**

El desenllaç també està replet de referències de la literatura catalana. El personatge Joel March es mostra interessat en la literatura catalana medieval, i para esment especial a Ausiàs March i Joan Lluís Vives i March pel fet de portar el mateix cognom. A les pàgines 90 i 91 de la novel·la apareix una breu biografia d'ambdós escriptors, però no parla gaire de les obres més importants. Indaga un poc per enciclopèdies, llibres de text o internet i escriu les obres més importants d'ambdós autors.

❖ **Altres poetes**

A l'obra, a més a més, se citen d'altres autors, com ara **Isabel de Villena**, que escrigué una *Vita Christi* en català o **Josep Piera**, poeta actual considerat un dels representants més destacats de la generació dels 70 al País Valencià i estudiós de l'obra d'Ausiàs March. Busca més informació d'aquests dos escriptors referent a època, vida, obra i estil.

❖ **Poema Ausiàs March**

A la pàgina 67 de la novel·la apareixen transcrits els primers versos d'un poema molt famós d'Ausiàs March: Veles e vents.

*Veles e vents han mos desigs complir,
faent camins dubtosos per la mar.
Mestre i ponent contra d'ells veig armar;
xaloc, llevant, los deuen subvenir
ab llurs amics lo grec e lo migjorn,
fent humils precs al vent tramuntanal
que'en son bufar los sia parcial
e que tots cinc completesquen mon retorn.*

- a. Amb l'anterior fragment practiqueu a classe com es faria el còmput sil·làbic dels versos, comproveu quin tipus de rima hi ha i marqueu amb una ratlla vertical on es produeix la cesura del vers. Per ajudar-te en aquesta tasca cal que tingues en compte que Ausiàs March utilitzava el vers decasíl·lab en la major part de les seues composicions. Cada vers estava format per tant per 10 síl·labes, amb una pausa o cesura al mig que el separava en dues parts, una de 4 síl·labes i l'altra de 6. Recorda també que en català es computa fins a l'última síl·laba **tònica**.

Exemple: Ve-les-e-vents / han-mos-de-sigs-com-plir, 4+6 = 10

- b. Busca els versos que manquen per completar aquest poema, escriu-lo al teu quadern i intenta explicar el seu significat.
- c. Finalment, et proposem que sigues agosarat i intentes adaptar el text antic (o part d'ell) a la manera actual. En primer lloc es farà una lectura en veu alta a classe amb l'objectiu de familiaritzar-se amb el llenguatge medieval. Després cada alumne individualment, o per parelles, intentarà fer la traducció que crega més adient. Seguidament es farà una posada en comú i es debatrà sobre les formes i estructures que cregueu més encertades. Per acabar, el professor donarà la solució correcta.

C. TREBALL D'INVESTIGACIÓ

Un **arbre genealògic** és un esquema gràfic que representa les relacions familiars entre persones. Existeixen diferents tipus segons la manera de representar les relacions i la quantitat de relacions mostrades. En aquesta activitat et proposem que elabores el teu propi arbre genealògic, almenys fins a la 4a generació, és a dir, la dels teus besavis. Hauràs d'escriure nom i cognoms de cada membre de la família. Segurament et tocarà parlar amb els teus avis, pares i oncles per completar-ho, però això et servirà per conèixer millor els teus orígens.

A continuació et mostrem un dels esquemes que pots seguir.

